

Slováci nechcú škrtiť pomoc: 2 % pre neziskové organizácie podporuje výrazná väčšina verejnosti

- Aj s ohľadom na konsolidáciu podporilo zachovanie možnosti poukázať 2 % až 75 % respondentov pri FO a 71 % pri PO
- V posledných 12 mesiacoch túto možnosť využilo viac ako 800 tisíc ľudí a 90 000 firiem
- 65 % respondentov súhlasí s tým, že mnohé mimovládne organizácie prinášajú ľuďom konkrétnu a užitočnú pomoc
- 61 % respondentov označilo verejnú diskusiu o mimovládnych organizáciách za príliš konfliktnú

Bratislava 7. 10. 2026: **Nový reprezentatívny prieskum ukázal, že verejnosť naďalej výrazne podporuje mechanizmus asignácie 2 % z dane pre mimovládne organizácie. Za jeho zachovanie sa vyslovila výrazná väčšina respondentov – a to aj napriek prebiehajúcej konsolidácii verejných financií. Najviac si želajú, aby tieto financie smerovali na pomoc ľuďom v núdzi, zdravotníctvo a sociálne služby.**

Napriek častej polarizácii verejnej diskusie o mimovládnych organizáciách zostáva podpora mechanizmu 2 % na Slovensku veľmi silná. Vyplýva to z nového reprezentatívneho prieskumu verejnej mienky, ktorý predstavila Asociácia firemných nadácií a nadačných fondov v rámci iniciatívy Pomáhame spolu. Mechanizmus poukazovania 2 % z dane zostáva jedným z najsilnejšie podporovaných nástrojov financovania mimovládnych organizácií na Slovensku. **Až 79 % Slovákov si myslí, že fyzické osoby by mali mať aj naďalej možnosť poukázať 2 % zo svojej dane neziskovým organizáciám.** V prípade právnických osôb podporuje zachovanie mechanizmu **74 % respondentov.**

Podpora zostáva vysoká aj v situácii, keď sa respondenti zamýšľali nad pokračujúcou konsolidáciou verejných financií. **Aj v tomto prípade by zachovanie možnosti poukázať 2 % podporila drvivá väčšina - 75 % pri fyzických a 71 % pri právnických osobách.**

„Výsledky prieskumu sú silným potvrdením, že verejnosť vníma hodnotu práce neziskových organizácií a chce zachovať možnosť rozhodnúť o tom, kam pôjde časť jej daní – či už ide o jednotlivcov alebo firmy. Mechanizmus 2 % je prejavom dôvery občanov v organizácie, ktoré denne pomáhajú ľuďom v núdzi, podporujú školy, zdravotnícke zariadenia či miestne komunity. Práve preto sme vytvorili iniciatívu Pomáhame spolu – chceme pripomínať konkrétne príbehy a výsledky, ktoré by bez podpory verejnosti a asignácie 2 % často vôbec nevznikli,“ hovorí **Tatiana Švrčková, predsedníčka Asociácie firemných nadácií a nadačných fondov.**

Prieskum zároveň ukazuje, že **poukázanie 2 % z dane je najrozšírenejšou formou podpory neziskového sektora** a využila ju viac ako tretina ľudí (39 %), čo je viac ako podiel ľudí, ktorí organizáciám poskytli finančný dar (30 %) alebo sa zapojili do dobrovoľníckej činnosti (17 %). Najčastejšie pritom smerovali 2 % nemocniciam a zdravotníckym zariadeniam, charitatívnym organizáciám, školám či škôlkam a útulkom.

„Nové dáta po ťažkých rokoch konsolidácie ukazujú zaujímavý paradox: verejnosť je v dôvere k mimovládnym organizáciám rozdelená, no pri konkrétnej pomoci nachádzame oveľa viac zhody. Šesť z desiatich ľudí vníma diskusiu o mimovládkach ako príliš konfliktnú, zároveň dve tretiny uznávajú, že mnohé z nich prinášajú konkrétnu a užitočnú pomoc. Zo sociologického pohľadu to naznačuje, že ľudia rozlišujú medzi všeobecným obrazom mimovládok vo verejnej debate a tým, čo tieto organizácie robia v ich okolí. Aj ľudia, ktorí sa na mimovládky pozerajú rozdielne, nachádzajú spoločnú reč v tom, komu majú dve percentá pomáhať – predovšetkým ľuďom v núdzi a tým, ktorí potrebujú zdravotnú či sociálnu pomoc. Kritický postoj k mimovládkam teda nemusí znamenať odmietanie pomoci, ktorú poskytujú,“ hovorí Martin Slosiarik, sociológ a riaditeľ agentúry FOCUS.

Ľudia chcú, aby 2 % pomáhalo najmä tam, kde sú najviac potrebné

Až 65 % respondentov súhlasí s tým, že mnohé mimovládne organizácie prinášajú ľuďom konkrétnu a užitočnú pomoc, a 58 % ich považuje za dôležitý prínos pre spoločnosť.

Výsledky zároveň ukazujú, že verejnosť má jasnú predstavu o tom, kam by mali smerovať financie z asignácie dane. Viac ako polovica respondentov by ich využila na sociálnu pomoc ľuďom v núdzi (51 %) a takmer polovica na podporu zdravia a sociálnych služieb (46 %). Nasledujú podpora vzdelávania (22 %) a ochrana životného prostredia (20 %).

Bez 2 % by podľa polovice Slovákov fungovali neziskové organizácie výrazne horšie alebo by zanikli

Respondenti si zároveň uvedomujú význam asignácie dane pre fungovanie občianskeho sektora. Až tretina opýtaných (32 %) je presvedčených, že by neziskové organizácie fungovali výrazne horšie, nebyť podpory z 2% a takmer polovica Slovákov očakáva, že zrušenie mechanizmu by malo vážne dôsledky na činnosť neziskových organizácií.

„Granty nám často pokrývajú konkrétny projekt, ale samotné riadenie organizácie a organizačné náklady zostávajú nepokryté. Aj pomoc, ktorú robíme zo srdca, musí niekto každý deň koordinovať: komunikovať so zariadeniami, prepájať dobrovoľníkov, plánovať a riešiť všetko potrebné. Práve na tieto menej viditeľné, ale nevyhnutné náklady využívame dve percentá. Ich výrazný výpadok by oslabil našu schopnosť pomoc zorganizovať a dostať ju k seniorom, určite by sme niektoré projekty museli obmedziť. Ochota darovať krabičku seniorovi je obrovská hodnota, no potrebujeme zabezpečiť aj celú cestu k človeku, ktorý na ňu čaká. Alebo zabezpečiť to, aby pomoc nebola jednorazová (počas Vianoc), ale rovnako po celý rok sa seniori mohli cítiť videní a dôležití pre svoje komunity,“ vysvetľuje Silvia Slobodová, zakladateľka občianskeho združenia Koľko lásky, ktoré sa venuje pomoci seniorom.

„Až 87% rodičov detí so znevýhodnením pociťuje zhoršenie duševného zdravia vplyvom dlhodobej starostlivosti. Ak by sme nemali 2%, títo rodičia by nemali od nás oporu v podobe peer poradenstva, informačného portálu alebo telefonickej linky podpory,“ zdôrazňuje Monika Fričová, riaditeľka Platformy rodín detí so zdravotným znevýhodnením.

Prieskum ukazuje aj to, že verejná diskusia o mimovládnych organizáciách je často polarizovaná. **Až 61 % respondentov ju označilo za príliš konfliktnú**, čo podľa iniciatívy Pomáhame spolu ešte viac zvyšuje význam faktov a reálneho dopadu organizácií v regiónoch.

Prieskum realizovala agentúra Focus formou online zberu dát v období od **5. – 10. júna 2026** na reprezentatívnej vzorke **1 033 obyvateľov Slovenska vo veku od 18 rokov**.

O ASFIN

Asociácia firemných nadácií a nadačných fondov (ASFIN) vznikla v roku 2013 a združuje 17 firemných nadácií a nadačných fondov. Cieľom platformy je posilňovať profesionalitu, etiku a otvorenosť vo firemnej filantropii, nastavovať spoločné štandardy a podporovať výmenu know-how v sektore.

O iniciatíve Pomáhame spolu

Pomáhame spolu je iniciatíva Asociácie firemných nadácií a nadačných fondov (ASFIN), ktorá upozorňuje na význam mechanizmu asignácie 2 % z dane a približuje verejnosti konkrétne príklady toho, ako tieto prostriedky pomáhajú ľuďom, komunitám a regiónom po celom Slovensku. Cieľom iniciatívy je posilňovať povedomie o tom, že rozhodnutie poukázať 2 % predstavuje jednoduchý spôsob, ako podporiť verejnoprospešné aktivity s reálnym dopadom.